

PROGRAM PROFILAKTYKI ZACHOROWANIA NA GRYPĘ

CELE PROGRAMU:

- Zwiększenie świadomości pacjenta na temat zachorowania na grype.
- Zapobieganie zachorowaniu na grypie.
- Zapobieganie wystąpieniu powikłań pogrypowych.
- Zwiększenie świadomości pacjenta na temat dostępnych szczepionek przeciwko grypie

KRYTERIA WŁĄCZENIA DO PROGRAMU:

Do programu profilaktycznego może zostać włączony każdy pacjent od skończonego 6 miesiąca życia do późnej starości chcący uniknąć zachorowania na grype i mający aktywną deklarację do lekarza i pielęgniarki POZ Optima Medycyna SA.

PLAN PROGRAMU:

- Omówienie istoty choroby jej objawów i powikłań.
- Omówienie grup pacjentów narażonych na ciężki przebieg i rozwój powikłań pogrypowych.
- Omówienie sposobów profilaktyki pierwotnej
- Omówienie kogo i kiedy należy zaszczepić.
- Omówienie zasad kwalifikacji do szczepienia
- Informacja na temat dostępnych na polskim rynku szczepionek przeciwko grypie.
- Wręczenie ulotek informacyjnych.

PRZEBIEG PROGRAMU:

Co to jest grypa?

Jest to infekcja dróg oddechowych o ostrym przebiegu wywoływana przez wirusa grypy. Zachorowania u ludzi wywołują dwa typy wirusa grypy typ A i B. Wirus grypy atakuje osoby w każdym wieku. U części z nich, zwłaszcza u osób obciążonych chorobami przewlekłymi, małych dzieci, osób starszych (zwłaszcza po 65. Roku życia) może prowadzić do groźnych powikłań, a nawet zgonu. Wirusy grypy są jednymi z drobnoustrojów najszybciej ulegających procesowi przemian antygenowych. Oznacza to, że nie nabywamy pełnej odporności po przechorowaniu. Szczyt zachorowań na grype w Polsce przypada na pierwszy kwartał roku kalendarzowego. Najwyższą liczbą zachorowań rejestruje się w lutym i marcu. Prawie połowa zachorowań dotyczy dzieci w wieku do 14 lat. Objawy grypy: wysoka gorączka (nawet do 40°C, szczególnie u dzieci), uczucie rozbicia, dreszcze, bóle mięśni, głowy, suchy kaszel, mało nasilony katar, ból gardła, u niemowląt i małych dzieci mogą występować: apatia, niechęć do jedzenia, zaburzenia oddychania związane z niedrożnością nosa, bóle brzucha, nudności, biegunka, wymioty. Niepowikłana infekcja trwa około 7 dni. Kaszel oraz uczucie osłabienia mogą utrzymywać się dłużej. Kto jest narażony na ciężki przebieg grypy i powikłań pogrypowych? Dzieci do 5 roku życia, osoby starsze po 65 roku życia, kobiety w ciąży, osoby przewlekle chore.

Powikłania grypy:

- Zapalenie płuc;
- Bakteryjne zapalenie gardła;
- Ostre zapalenie ucha środkowego (dzieci do 5 r.ż);
- Ostre zapalenie krtani I tchawicy;
- Podgłośniowe zapalenie krtani;
- Ostre zapalenie nagłośni;
- Zapalenie oskrzeli;
- Zapalenie zatok;
- Zapalenie mięśnia sercowego;
- Zapalenie mięśni;
- Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych I mózgu;
- Powikłania położnicze (porody przedwczesne, poronienia);
- Zapalenie nerek; Posocznica;
- Zaostrzenie przebiegu chorób przewlekłych (POCHP, cukrzyca, choroba niedokrwienna serca);
- Zgon.

Jak długo pacjent zaraża wirusem grypy?

Dorośli 6 dni, dzieci do 10 dni, Osoby z ciężkim upośledzeniem - kilka tygodni a nawet miesięcy. Pamiętaj wirus grypy szybko zmienia się i mutuje, dlatego corocznie opracowywany jest nowy skład szczepionki przeciwko grypie. Skład ten jest aktualny tylko w danym sezonie. Systematyczne szczepienie wzmacnia naszą odporność. Systematyczne szczepienie znacznie zmniejsza ryzyko zachorowania oraz chroni przed powikłaniami. Jeśli zachorujemy na grypę pomimo szczepienia, infekcja przebiega łagodniej.

Kogo szczepić?

Szczepienie przeciwko grypie zaleca się przed każdym sezonem epidemicznym wszystkim osobom, które ukończyły 6. miesiąc życia. Szczególne wskazania do szczepienia istnieją w grupach narażonych na zwiększone ryzyko wystąpienia powikłań pogrypowych bądź ciężkiego przebiegu grypy:

- Dzieci do 5 roku życia
- Dorośli po ukończeniu 50 roku życia
- Dzieci do 18 roku życia leczone przewlekłe kwasem acetylosalicylowy.
- Pacjenci cierpiący na choroby przewlekłe.
- Pacjenci cierpiący na choroby metaboliczne.
- Pacjenci z chorobami nowotworowymi
- Pacjenci z obniżoną odpornością
- Kobiety w ciąży lub planujące ciążę

DOSTĘPNE SZCZEPIONKI:

Vaxigriptetra, Influvac Tetra

KTO KWALIFIKUJE DO SZCZEPIENIA?

Do szczepienia kwalifikuje lekarz rodzinny na wizycie lekarskiej w przychodni Optima. Bierze pod uwagę choroby przewlekłe oraz aktualny stan zdrowia. Nie jest wymagane wykonywanie badań laboratoryjnych przed szczepieniem. Szczepionkę podaje pielęgniarka w Poradni Optima Medycyna S.A.

Izolacja pacjentów chorych na gripę w domu.

Unikanie miejsc publicznych w trakcie epidemii (np. Centra handlowe, kawiarnie, restauracje, kina. Przestrzeganie zasad higieny, takich jak: częste mycie rąk, niedotykanie oczu i nosa rękami podczas pobytu poza domem (wirus może pozostawać na klamkach oraz innych przedmiotach, niepodawanie na powitanie ręki osobie chorej)

Stosowanie leków przeciwwirusowych

W profilaktyce grypy u osób z dużym ryzykiem powikłań oraz u osób u których istnieją przeciwwskazania do szczepień możliwe jest zastosowanie przeciwwirusowych. W Polsce zarejestrowany jest oseltamiwir, aktywny wobec wrażliwych szczepów grypy A i B. Nie zastępuje on szczepień przeciwko grypie. Może wywoływać wiele działań niepożądanych. Wskazania do zastosowania:

- profilaktyce poekspozycyjną u osób u których występują przeciwwskazania do szczepień oraz duże ryzyko ciężkiego przebiegu grypy lub powikłań pogrypowych;
- w profilaktyce przedekspozycyjną u osób narażonych u których istnieją przeciwwskazania do szczepień oraz duże ryzyko powikłań.

PAMIĘTAJ:

Szczepienie przeciwko grypie jest najlepszą formą profilaktyki. Szczepić można dzieci od 6 miesiąca życia. Kobiety w ciąży mogą bezpiecznie szczepić się przeciwko grypie. Szczepienia należy powtarzać corocznie. Grypa może doprowadzić do licznych i ciężkich powikłań a nawet zgonu. Leki dostępne bez recepty nie leczą grypy a jedynie jej objawy.

REALIZATORZY PROGRAMU

Pielęgniarka, pielęgniarka środowiskowa.

CZAS TRWANIA PROGRAMU

Spotkania w ramach profilaktyki cukrzycy odbywać się będą w Poradniach Optima Medycyna co pół roku.

MIEJSCE REALIZACJI

- Przychodnia Optima Medycyna SA ul. Dambonia 171, 45-315 Opole;
- Przychodnia Optima Medycyna SA ul. Nyska 1, 48-200 Prudnik;
- Przychodnia Optima Medycyna SA ul. Bracka 1, 48-300 Nysa;
- Przychodnia Optima Medycyna SA ul. Zwycięstwa 60, 48-250 Raławice Śląskie;
- Przychodnia Optima Medycyna SA Dytmarów 2a, 48-231 Lubrza.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU W OPTIMA MEDYCYNIA SA

- Przychodnia Optima Medycyna SA ul. Dambonia 171, 45-315 Opole: każdy czwartek miesiąca 11.00 – 14.00.
- Przychodnia Optima Medycyna SA ul. Nyska 1, 48-200 Prudnik: każdy czwartek miesiąca w godzinach 10.00 – 13.00.
- Przychodnia Optima Medycyna SA ul. Bracka 1, 48-300 Nysa: każdy czwartek miesiąca w godzinach 11.00 – 14.00.
- Przychodnia Optima Medycyna SA ul. Zwycięstwa 60, 48-250 Raławice Śląskie: każdy piątek miesiąca w godzinach 8.00 – 11.00.
- Przychodnia Optima Medycyna SA Dytmarów 2a, 48-231, Lubrza: każdy piątek miesiąca w godzinach 11.00 – 14.00.